

Examenul național de bacalaureat 2022

Proba Ec)

Istorie

Simulare județeană

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericilor; - profil teologic, toate specializările

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I _____ (30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Constituția a fost promulgată de Domnitorul Carol I la 30 iunie 1866 și a intrat în vigoare la 1 iulie 1866, data publicării ei în *Monitorul Oficial*. [...] Deși țara se găsea încă sub suzeranitatea Imperiului Otoman, căruia îi plătea tribut și din care făcea parte nominal, totuși niciuna din prevederile ei nu menționează și nici nu face cel puțin cea mai mică referire la această dependență. [...] «Art. I – Principatele Unite Române constituiesc un singur stat indivizibil, sub denumirea de România.» Calificativul de *indivizibil* era un răspuns la insistența puterilor garante ca Principatele să se separe prin alegerea unui nou domn. De asemenea, denumirea de România, în contradicție cu prevederile *Convențiunii de la Paris*, [din 1858], sublinia hotărârea de a duce la îndeplinire toate doleanțele exprimate de Adunările Ad-Hoc.

Ca formă de guvernământ, România se transforma dintr-o monarhie electivă într-o monarhie ereditară (art. 82) (...) Se enunța principiul că toate puterile emană de la națiune (art.31) și era dezvoltat principiul separației puterilor în stat. Puterea executivă era încredințată domnului (art.35), puterea legislativă în mod colectiv domnului și Reprezentanței Naționale (art.32, alin. I), iar puterea judecătorească tribunalelor și curților (art.36). Reprezentanța Națională se compunea din Senat și Adunarea Deputaților (art.32, alin. II și III), [...] Se adopta deci sistemul bicameral.”

(E. Focșeneanu, *Istoria constituțională a României (1859-1991)*)

B., Potrivit noi Constituții din 1923, el [regele] păstra puteri considerabile. Putea să-și aleagă miniștrii chiar și din afara Parlamentului și putea să demită după bunul plac, dar tradiția îl obliga să ia în considerare dorințele partidului majoritar din Parlament. Primul ministru și ceilalți membri ai cabinetului trebuiau, în principiu, să coopereze cu Parlamentul și, dacă nu puteau să-și asigure încrederea acestuia, tradiția le cerea să demisioneze. Într-o astfel de situație, Regele le numea succesorii. Vechiul sistem al rotației la guvernare a continuat și el să funcționeze (...) Constituția asigura de asemenea Regelui puteri legislative lărgite. Avea autoritate de a sancționa toate legile, dar acesta nu și-a exercitat niciodată dreptul de veto față de o lege trecută prin Parlament. Astfel, în practică, legiferarea reprezenta o prerogativă exclusivă a Parlamentului. Dar Regele exercita largi puteri discreționare în interpretarea legilor prin intermediul dreptului său de a emite „regulamente”. Aceste regulamente erau menite, în primul rând, să detalieze legile deja în funcție, dând oficialităților instrucțiuni amănunțite cu privire la aplicarea lor. Acestea nu puteau schimba sau suspenda legile, iar miniștrii, care de obicei le elaborau, erau teoretic împiedicați să facă abuz de putere de către instanțele judecătorești, împuternicite să judece toate abaterile de la legalitate ale regulamentelor în discuție. Dar asemenea abateri erau rare, întrucât erau strict definite situațiile prevăzute de lege, în care oficialitățile administrative, printre care se numărau și miniștrii, erau forțate să-și asume responsabilitatea actelor lor”. (Keith Hitchins, *România 1866-1947*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți puterea suzerană precizată în sursa A. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa B, o informație referitoare la rege. **2 puncte**
3. Menționați două caracteristici ale statului român menționate în sursa A. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că prevederile legii fundamentale arată dorința de a duce la îndeplinire cerințele adunărilor ad-hoc. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa B, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați alte două constituții elaborate în România, specifice altor tipuri de regimuri politice care au funcționat în secolul al XX-lea, în afara celor la care fac referire sursele A și B. **6 puncte**

7. Menționați o deosebire între două constituții elaborate în prima jumătate a secolului al XX-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea _____ **(30 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„Inochentie Micu a fost primul care a elaborat un program complex de emancipare politică și socială a națiunii române din Transilvania. Pentru înfăptuirea acestui program, episcopul român a dus o luptă dârză, impresionantă prin consecvența, ardoarea și convingerea ei, prin spiritul eroic al luptătorului. În cursul acestei lupte, Inochentie Micu a încheșat progresiv un ansamblu de argumente istorice și politice care vor intra în arsenalul luptelor programatice ale românilor din veacurile XVIII-XIX.

Între aceste argumente - arme de luptă - un loc important îl ocupă romanitatea neamului, vechimea și continuitatea românilor deci noțiuni și categorii istorice luate din conștiința colectivă a românilor și politizate activ de Inochentie Micu. Începând cu Inochentie Micu, ideea romanității românilor (care includea și cea a vechimii, stăruinței și unității neamului) se transformă dintr-o stare latentă a conștiinței colective într-o idee - forță politică, mână și activizată de înșiși românii, după ce cu veacuri înainte și străinii își dăduseră seama de importanța ideii romanității ca forță politică.

Lupta inițiată de Inochentie Micu, continuată și extinsă de urmașii săi, provoacă o violentă reacție din partea reprezentanților națiunilor constituționale, care se văd amenințate în privilegiile lor tradiționale. La argumentele științifice și îndreptățite invocate de campionii luptei românilor, ei răspund cu contraargumente și contradicții, dintre care unele vizează argumentele istorice ale lui Inochentie Micu. Trecând peste tonul vehement care amintește de cel al contemporanilor maghiari ai lui Iancu de Hunedoara și Mihai Viteazul, observăm că adversarii românilor nu știu să opună vechimii și priorității istorice a românilor, a originii lor române, decât teorii neștiințifice, tendențioase, menite să „dovedească” caducitatea unor realități și argumente luate din conștiința românilor și ancorate aici de veacuri. Acum se nasc primele teorii tendențioase despre originea neromană a românilor, despre prezența lor recentă în Transilvania ca urmare a unei imigrări târzii. Pe de altă parte se reactivează acum teorii mai vechi, umaniste, despre pretinsa vechime antică a ungarilor și sașilor.”

(Adolf Armbruster, *Romanitatea românilor, istoria unei idei*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți o personalitate ecleziastică la care face referire sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați un secol la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați două argumente utilizate de români ca arme de luptă în secolul al XVIII-lea, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, reacția provocată de lupta lui Inochentie Micu și cauza acestei reacții. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la acțiunea lui Inochentie Micu, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia ideile privind romanitatea românilor au fost influențate de contextul politic existent în secolele al- XVIII-lea -al XIX-lea. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea _____ **(30 de puncte)**

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre totalitarism și democrație în Europa și în România secolului al XX-lea, având în vedere:

- menționarea a două idei specifice democrației din Europa, în prima jumătate a secolului al secolului al XX-lea;
- precizarea unei Constituții adoptată în România Mare;
- menționarea a două asemănări între ideologiile totalitare din Europa Occidentală, în secolul al XX-lea;
- prezentarea unei practici politice totalitare promovate în Europa de Est;
- formularea unui punct de vedere referitor la Constituția României din 1965 și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea prezentării, evidențierea relației cauză-efect, elaborarea argumentului istoric (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice și încadrarea eseului în limita de spațiu precizată.